

Syytetyn oikeudet rikosoikeudellisissa menettelyissä - Luxemburg



Tämän sivun alkukielistä versiota [fr](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Näillä sivuilla kerrotaan mitä tapahtuu, kun rikoksesta epäilty tai syytetty henkilö joutuu oikeuteen. Liikenne rikkomuksista ja muista vähäisistä rikkomuksista, joista määrätään yleensä sakkorangaistus, kerrotaan [tietosivulla 5](#).

Tietoja rikoksen uhrin oikeuksista löytyy [täältä](#).

Lyhyt yhteenveto rikosoikeudenkäyntimenettelyistä

Seuraavassa kuvataan lyhyesti rikosoikeudenkäyntimenettelyn tavanomaiset vaiheet.

- Menettely käynnistyy, kun rikoksen uhri tai muu henkilö tekee rikosilmoituksen tai poliisi toteaa rikoksen.
- Syyttäjä määrää esitutinnan.
- Poliisi kuulustelee epäiltyä ja voi pidättää heidät korkeintaan 24 tunniksi.
- Jos syyttäjä nimeää tutkintatuomarin, tämä päättää syytteesenpanosta, eli virallisen syytteen nostamisesta, ja kuulustelee sen jälkeen syytettyä.
- Tuomari voi määrätä poliisin pidättämään ja vangitsemaan syytetyn. Syytetyllä on oikeus hakea väliaikaista vapauttamista piirituomioistuimen tutkintajaostolta.
- Tuomari tutkii sekä syytettyä vastaan että hänen puolestaan puhuvat seikat.
- Päätettyään tutkinnan tutkintatuomari palauttaa asian syyttäjälle, joka joko tekee syyttämättä jättämispäätöksen (jolloin asia raukeaa) tai siirtää asian tuomioistuimen käsiteltäväksi. Syytetyllä on oikeus hakea muutosta päätökseen, joka koskee asian siirtämistä tuomioistuimeen.
- Asia käsitellään rikostuomioistuimessa, jonka istunnoissa vastaajan on oltava läsnä.
- Tuomioistuin joko vapauttaa tai tuomitsee vastaajan.
- Tuomitulla on oikeus valittaa tuomiosta muutoksenhakutuomioistuimeen.

Tietosivuilla on tietoja kaikista menettelyn vaiheista ja vastaajan oikeuksista. Esitetyt tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia eivätkä ne korvaa oikeudellista neuvontaa.

Euroopan komission rooli

Euroopan komissiolla ei ole toimivaltaa rikosoikeudenkäyntimenettelyissä jäsenvaltioissa, eikä se siksi voi auttaa valituksen tekemisessä. Näillä sivuilla on tietoa siitä, keneen voi ottaa yhteyttä ja miten tulee menetellä.

Tarvittavat tiedot löytyvät alla olevien linkkien kautta

[1 – Miten saan oikeudellista apua](#)

[2 – Oikeuteni rikostutkinnan aikana](#)

- Kuulustelu / poliisin esitutkinta
- Pidätys (sekä eurooppalainen pidätysmääräys)
- Tutkintatuomarin kuulustelu ja tutkintavankeuteen määrääminen
- Vapauttamisesta päättäminen piirituomioistuimen tutkintajaoston istunnossa
- Syyttäjän/tutkintatuomarin suorittama tutkinta ja vastaajan oikeudet

- Tutkinnan päättämismenettely ja asian vieminen tuomioistuimen käsiteltäväksi

[3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana](#)

[4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päätyttyä](#)

[5 – Liikenne rikkomukset ja muut vähäiset rikkomukset](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 05/04/2016

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa



Tämän sivun alkukielistä versiota [fr](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Jos joutuu rikosoikeudenkäynnin osapuoleksi, on erittäin tärkeää saada riippumatonta oikeudellista neuvontaa. Näillä sivuilla kerrotaan, milloin ja missä olosuhteissa rikoksesta epäillyllä on oikeus asianajajaan ja miten asianajaja häntä avustaa. Tällä yleisillä sivuilla kerrotaan, miten asianajajan löytää ja miten hän saa palkkionsa, jos asiakkaalla ei ole varaa maksaa sitä.

Kuinka löydän asianajajan

Vastaajalla on ehdoton oikeus turvautua asianajajan apuun kaikissa asioissa. Hän voi käyttää omaa asianajajaansa tai pyytää [Luxemburgin asianajajaliittoa](#) luettelon, josta hän voi valita asianajajan.

Jollei vastaaja valitse asianajajaa tai asianajajayhdistyksen puheenjohtaja ei pidä hänen valintaansa tarkoituksenmukaisena, puheenjohtaja nimeää asianajajan. Asianajaja voi kieltäytyä nimityksestä vain esteellisyyden tai eturistiriidan perusteella.

Jos vastaaja on pidätettynä, hän voi menettelyn aluksi pyytää tutkintatuomaria määräämään avukseen viran puolesta nimetyn asianajajan tai itse valitsemansa asianajajan.

Asianajajan palkkion maksaminen

Asianajajat voivat itse määrittellä palkkionsa. Jolleivät vastaajan tulot riitä asianajajan palkkion maksamiseen, hän voi esittää oikeusapupyynnön tuomioistuinten yhteydessä toimivalle lakiasioden neuvontapalvelulle.

Lakiasioden neuvontapalvelu toimii Luxemburgissa, Diekirchissä ja Esch-sur-Alzettessa:

- Luxemburg: Cité Judiciaire, Bâtiment CR, L-2080, Luxembourg, puhelin: 22 18 46
- Diekirch: bei der Aler Kiirch, B.P.66 L-9201 Diekirch, puhelin: 80 23 15
- Esch-sur-Alzette: place de la Résistance, L-4002 Esch/Alzette, puhelin: 54 15 52

Vastaajan varoja pidetään riittämättöminä, jos ne eivät ylitä laissa säädettyä vähimmäistuloa.

Linkkejä

[Oikeusministeriö - Lakiasioden neuvontapalvelu](#)

[Oikeusministeriö - Oikeusapu](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 05/04/2016

2 - Oikeuteni rikostutkinnan aikana ennen oikeuskäsittelyn alkua

Mitkä ovat rikostutkinnan vaiheet?

Esi- ja rikostutkinnan tarkoituksena on koota todisteet tehdystä rikoksesta ja selvittää, onko (yksi tai useampi) epäilty tehnyt sen.

Syyttäjä aloittaa esitutkinnan, jossa poliisin tehtävänä on kuulustella mahdollisia tekijöitä, kerätä aihetodisteita ja kirjoittaa asiasta pöytäkirja.

Kun tutkinta on päättynyt, syyttäjä päättää joko jättää asian silleen tai siirtää sen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Kun on tehty rikos (crime) tai monimutkainen vähäinen rikos (délit), syyttäjä nimeää tutkintatuomarin, joka kerää ja tutkii syytettyä vastaan ja hänen puolestaan puhuvat tosiseikat ja asianhaarat. Tutkintatuomari asettaa syytteeseen kaikki henkilöt, jotka näyttävät olevan asiaan osallisina, ja hän voi joko itse tai poliisin välityksellä toteuttaa kotietsintöjä, takavarikointeja tai muita toimenpiteitä. Hän voi päättää vangita syytetyn.

Varsinkin rikostutkinnassa tutkintatuomari laatii asiasta raportin syyttäjälle. Tämä vaatii joko jättämään asian silleen tai siirtämään sen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Piirituomioistuimen tutkintajaosto päättää joko noudattaa tai olla noudattamatta syyttäjän vaatimusta.

Oikeuteni rikostutkinnan aikana

- [Kuulustelu / poliisin esitutkinta \(1\)](#)
- [Pidätys \(sekä eurooppalainen pidätysmääräys\) \(2\)](#)
- [Tutkintatuomarin kuulustelu ja tutkintavankeuteen määrääminen \(3\)](#)
- [Vapauttamisesta päättäminen piirituomioistuimen tutkintajaoston istunnossa \(4\)](#)
- [Syyttäjän/tutkintatuomarin suorittama tutkinta ja vastaajan oikeudet \(5\)](#)
- [Tutkinnan päättämismenettely ja asian vieminen tuomioistuimen käsiteltäväksi \(6\)](#)

Kuulustelu / poliisin esitutkinta (1)

Mitä esitutkinnan aikana tapahtuu?

Uhrin tehtyä rikosilmoituksen tai poliisin todettua rikoksen tapahtuneeksi syyttäjä johtaa esitutkintaa ja yrittää selvittää rikoksen tekijän. Kun kyseessä on vähäinen rikos (délit), hän voi antaa tutkintatuomarin tehtäväksi koota asiaan liittyvät seikat. Vakavammat rikokset (crime) on aina siirrettävä tutkintatuomarin käsiteltäväksi. Tällöin voidaan kuulla todistajia. Syyttäjä, poliisi tai tutkintatuomari voi siis lähettää henkilölle kutsun saapua kuultavaksi tämän mahdollisesta osallisuudesta asiaan.

Mitä tarkoittaa olla "syytetty"?

Syytetyn oikeudet rikostutkinnassa syntyvät hetkellä, jolloin tutkintatuomari määrittelee hänet "**syytetyksi**" (inculpé) eli häntä vastaan nostetaan syyte lain rikkomisesta. Syytettyä **pidetään** kuitenkin **syyttömänä** siihen saakka, kunnes todisteet hänen syyllisyydestään esitetään tuomioistuimelle, ja se hyväksyy ne.

Mitä tietoja minulle annetaan?

Syytetyllä on oikeus **saada tietoja** syytteen luonteesta ja perusteesta eli niistä teoista, joista häntä syytetään, sekä oikeudellisista perusteista. Tämän tiedonsaantioikeuden ansiosta syytetty voi valmistella mahdollisimman hyvin puolustuksensa. Tietojen on oltava helppotajuiset ja täydelliset, ja ne toimittaa syytetylle joko poliisivirkamies tai tutkintatuomari.

Voinko käyttää tulkkia, jos en puhu maan kieltä?

Jos syytetty ei puhu oikeusviranomaisten (poliisin tai tutkintatuomarin) käyttämää kieltä, hänelle hankitaan tulkki. Tulkki kääntää kaikki kysymykset ja syytetyn vastaukset.

Pidätys (sekä eurooppalainen pidätysmääräys) (2)

Mitä tapahtuu, jos jää kiinni itse teossa?

Jos henkilö jää kiinni itse teossa eli rikoksen tapahtumahetkellä ja hänen epäillään syyllistyneen kyseiseen rikokseen, poliisi voi pidättää hänet välittömästi. Poliisi voi pitää epäiltyä pidätettynä korkeintaan 24 tuntia. Rikoksen teossa mahdollisesti käytetyt esineet voidaan takavarikoida. Epäillyltä voidaan ottaa sormenjäljet, ja hänet voidaan valokuvata. Häneltä voidaan myös ottaa DNA-näyte. Sen jälkeen tutkintatuomari kuulustelee epäiltyä.

Milloin voin käyttää asianajajaa ja miten se tapahtuu?

Kun poliisi on pidättänyt epäillyn itse teossa tai tämä on tutkintatuomarin kuulusteltavana, poliisi tai tutkintatuomari on velvollinen ilmoittamaan epäillylle tämän oikeudesta käyttää asianajajaa ja antamaan tälle mahdollisuuden ottaa yhteyttä asianajajaan. Tämä ilmoitus on annettava kirjallisesti ennen kuulustelun aloittamista, ja siitä on annettava vastaanottotodistus kielellä, jota epäilty ymmärtää.

Voinko ottaa yhteyttä perheenjäsenen tai ystävään?

Poliisin on ilmoitettava epäillylle kirjallisesti, vastaanottotodistusta vastaan ja kielellä, jota tämä ymmärtää, tämän oikeudesta ilmoittaa asiasta valitsemalleen henkilölle. Epäilty saa myös käyttää puhelinta. Henkilö voi olla epäillyn perheenjäsen tai ystävä, ellei tämä häiritse tutkintaa.

Voinko ottaa tarvittaessa yhteyttä lääkäriin?

Pidätyksen yhteydessä epäilty saa ymmärtämällään kielellä laaditun ja vastaanottotodistuksella varustetun kirjallisen ilmoituksen oikeudestaan päästä viipymättä lääkärin tutkittavaksi. Myös syyttäjä voi nimetä lääkärin tutkimaan hänet joko omasta aloitteestaan tai epäillyn perheenjäsenen pyynnöstä.

Voinko ulkomaalaisena ottaa yhteyttä maani suurlähetystöön?

Epäilty voi ottaa yhteyttä valitsemaansa henkilöön eli halutessaan myös maansa suurlähetystöön.

Voidaanko minulle tehdä henkilöntarkastus?

Jos pidätetyn epäillään pidätyksen aikana piilottelevan esineitä, joista on hyötyä totuuden selvittämisessä tai jotka ovat vaarallisia hänelle itselleen tai muille, samaa sukupuolta oleva henkilö voi tehdä hänelle henkilöntarkastuksen.

Voidaanko kodissani, toimistossani tai esimerkiksi autossani tehdä kotietsintä?

Esitutinnan aikana epäillyn kodissa voidaan tehdä kotietsintä vain, jos hän on antanut siihen erikseen käsin kirjoitetun luvan. Jos rikoksentehtäjä on tavattu itse teossa, lupaa ei tarvita vaan kotietsintä voidaan tehdä mihin tahansa kellonaikaan. Jos on aihetta olettaa, että henkilö on syyllistynyt rikokseen, myös hänen autoonsa voidaan tehdä kotietsintä.

Rikostutinnan aikana kotietsintä voidaan tehdä vain klo 6.30–20.00. Epäilty voi saada jäljennöksen takavarikoiduista asiakirjoistaan ja pyytää takavarikoidun esineen palauttamista. Valtio palauttaa kyseisen esineen, jos sitä ei tarvita totuuden selvittämiseksi tai asianosaisten oikeuksien turvaamiseksi ja jos palautuksesta ei aiheudu vaaraa ihmisille tai omaisuudelle. Palautuksesta voidaan kieltäytyä, mikäli takavarikoinnista on säädetty laissa.

Vaaditaanko minua luovuttamaan DNA-näyte, sormenjäljet tai muita elimistön nesteitä?

Syyttäjän tai tutkintatuomarin määräyksestä ja epäillyn etukäteen antamalla kirjallisella luvalla poliisivirkkamies voi ottaa tältä soluja DNA-profiiliin määrittelemiseksi vertailua varten.

Epäillyn on annettava solunäyte, jos vaikuttaa siltä, että hänen ja käsiteltävänä olevien tekojen välillä on yhteys, ja jos nämä teot voivat johtaa vähintään kahden vuoden vankeusrangaistukseen.

Verinäytteen ottamiseen epäillyn ei ole pakko suostua.

Syyttäjä voi määrätä ottamaan sormenjäljet, jos kyseessä on henkilö, jota epäillään itse teossa tavatuksi rikoksentehtäjäksi, sekä esitutinnan aikana. Poliisi voi käyttää sormenjälkiä myöhemmin rikosten ennaltaehkäisyä, tutkintaa ja toteamista varten.

Jos sormenjäljet ovat välttämättömät henkilöllisyyden toteamiseksi, niitä voidaan vaatia rikostutinnan yhteydessä silloin, kun tekijä on tavattu itse teossa, tai esitutinnan tai oikeusapupyynnön yhteydessä tai panttaessa täytäntöön oikeusviranomaisen antamaa etsintäkuulutusta syyttäjän tai tutkintatuomarin luvalla. Poliisi voi käyttää sormenjälkiä myöhemmin rikosten ennaltaehkäisyä, tutkintaa ja toteamista varten, mutta vain jos epäilty on rikostutinnan tai täytäntöönpanotoimenpiteen kohteena.

Miten tutkintatuomari voi määrätä minut kuulusteltavaksi?

Jos epäilty on vapaana, tutkintatuomari voi kutsua hänet paikalle kirjallisesti eli haasteella. Siinä tutkintatuomari vaatii epäiltyä saapumaan paikalle ilmoitettuna päivänä ja ajankohtana, ja hän kuulee epäiltyä välittömästi.

Tutkintatuomari voi kuitenkin myös määrätä poliisin noutamaan epäillyn paikalle, jos hän katsoo, että tämä saattaa paeta tai hävittää todisteita tai jos tämä ei noudata kutsua. Vakavammassa rikoksessa epäillyn oletetaan pakenevan, jos teosta voidaan lain nojalla määrätä rikosoikeudellinen rangaistus.

Pidätysmääräys voidaan antaa silloin, kun syytetty on paossa tai oleskelee ulkomailla ja jos teot, joista häntä syytetään, saattavat johtaa vankeusrangaistukseen.

Jos olen jonkin muun maan kansalainen, onko minun oltava läsnä rikostutkinnassa ja voinko osallistua siihen videon välityksellä?

Epäillyn on oltava läsnä kuulemistilaisuudessa. Videon välityksellä osallistumisesta ei ole säädetty.

Tutkintatuomarin kuulustelu ja tutkintavankeuteen määrääminen (3)

Mikä on tutkintatuomarin suorittaman kuulustelun tarkoitus?

Tutkintatuomari toteaa epäillyn henkilöllisyyden ja kertoo, mihin toimiin menettelyssä on ryhdytty. Hän ilmoittaa epäillylle myös syytteen nostamisesta eli siitä, että häntä syytetään vastedes virallisesti tietystä rikoksesta, ja kuulustelee epäiltyä niistä teoista, joista häntä syytetään.

Mitkä ovat oikeuteni tutkintatuomarin suorittamassa kuulustelussa?

Henkilöllä on oikeus saada tieto kaikista teoista, joista häntä syytetään, sekä toimista, joita on toteutettu esitutinnan aikana tai menettelyssä, joka on aloitettu, kun hänet on tavattu itse teossa.

Tutkintatuomari on velvollinen ilmoittamaan syytetylle tämän oikeudesta turvautua valitsemansa asianajajan apuun. Tämä ilmoitus on annettava kirjallisesti ennen kuulustelun aloittamista, ja siitä on annettava vastaanottotodistus kielellä, jota syytetty ymmärtää. Jos syytetty ei itse valitse asianajajaa, tutkintatuomarin on hänen pyynnöstään nimettävä asianajaja viran puolesta.

Kuulustelu tapahtuu ainoastaan asianajajan läsnä ollessa, ellei syytetty erikseen kieltäydy käyttämästä asianajajaa.

Syytetyn on saavuttava oikeuteen, mutta hänellä on oikeus kieltäytyä vastaamasta kysymyksiin. Tästä oikeudesta on kerrottava syytetylle.

Syytetty voi aina korjata antamiaan lausuntoja; tunnustusta voidaan käyttää häntä vastaan vain, jos se on tehty vapaasti ja vapaaehtoisesti.

Syytetyllä on oikeus esittää todistajille kysymyksiä.

Syytetty voi olla yhteydessä asianajajaansa vasta ensimmäisen kuulustelun päätyttyä. Tuomari voi kieltää perustellulla päätöksellä syytettyä olemasta yhteydessä läheisiinsä (kirjoittamasta heille) enintään 10 päivän ajan.

Voinko käyttää tulkkia, jos en puhu maan kieltä?

Tutkintatuomarin on kutsuttava kuulusteluun tulkki, joka kääntää kaikki kysymykset ja vastaukset sekä syytetyn kertomuksen tutkinta-aineiston uudelleenlukemisen yhteydessä.

Voidaanko minut palauttaa kotimaahani?

Ei. Syytetyn on pysyttävä Luxemburgissa ja tarvittaessa vankilassa, paitsi jos hänen kotimaansa viranomaiset vaativat hänen palauttamistaan saman rikoksen vuoksi ja Luxemburgin viranomaiset hyväksyvät sen, että tutkinta suoritetaan kyseisessä maassa.

Pyydetäänkö rikosrekisteritietojani?

Oikeusviranomaiset tarkistavat käytännössä tutkinnan yhteydessä aiemmat tiedot eli myös rikosrekisterin.

Saanko tietää, ketkä ovat todistaneet minua vastaan, ja mitä muita todisteita minua vastaan on esitetty?

Syytetyllä on oikeus tutustua tutkinta-aineistoon. Yleensä tämä tapahtuu asianajajan välityksellä. Syytetty voi saada tietoja häntä vastaan lausuneista todistajista ja muista häntä vastaan esitetyistä todisteista. Hän voi tutustua itseään koskevaan tutkinta-aineistoon ensimmäisen kuulustelun jälkeen. Hän voi myös milloin tahansa pyytää tutkintatuomarilta lupaa tutustua tutkinta-aineistoon sisältyviin asiakirjoihin.

Pääsenkö vapaaksi vai pidätetäänkö minut?

Tutkintatuomari voi syytteen nostamisen ja kuulustelun jälkeen päästää syytetyn vapaaksi. Hän voi myös määrätä syytetyn tutkintavankeuteen antamalla pidätysmääräyksen. Tällöin poliisi vie syytetyn vankilaan. Tutkintatuomari voi kieltää tutkinnallisista syistä syytettyä pitämästä yhteyttä vankilan ulkopuolelle. Jos tämä kieltäminen poistetaan, syytetty voi soittaa vankilasta läheisilleen vankilan ehdottomia järjestyssääntöjä noudattaen.

Syytetyllä on oikeus pyytää päästä väliaikaiseen vapauteen missä tahansa menettelyn vaiheessa. Väliaikaisen vapauttamisen vastineeksi syytetty saatetaan velvoittaa maksamaan takuusumma, jolloin hänen prosessiosoitteensa on oltava Luxemburgissa.

Voinko lähteä maasta rikostutkinnan aikana?

Periaatteessa syytetty voi lähteä maasta rikostutkinnan aikana, ellei hän ole vangittuna. Jos teosta, josta häntä syytetään, voidaan tuomita lievää rikosoikeudellista vankeusrangaistusta (emprisonnement correctionnel) tai vakavampi rangaistus (jossa vankeuden kesto on Luxemburgissa asuville vähintään kaksi vuotta), tutkintatuomari tai piirituomioistuimen tutkintajaosto voi kuitenkin määrätä syytetyn oikeudelliseen valvontaan, jolloin häntä voidaan esimerkiksi kieltää siirtymästä tutkintatuomarin määrittelemien aluerajojen ulkopuolelle.

Mitä tapahtuu, jos minut on jo asetettu syytteeseen samasta rikoksesta toisessa jäsenvaltiossa?

Samaan tekoon perustuvasta rikoksesta voidaan rangaista vain yhden kerran, mutta syyte voidaan käsitellä kahteen kertaan, kunhan sitä koskevaa lopullista tuomiota ei ole annettu toisessa valtiossa. Jos kyseisessä valtiossa on käynnissä rikostutkinta, syytetty voidaan Luxemburgissa tapahtuvan käsittelyn sijaan luovuttaa kyseiseen valtioon syytteen nostamista ja tuomitsemista varten.

Vapauttamisesta päättäminen piirituomioistuimen tutkintajaoston istunnossa (4)

Jos olen vangittuna, miten ja keneltä voin pyytää väliaikaista vapauttamista?

Syytetty voi pyytää vapauttamistaan kaikissa tapauksissa eli milloin tahansa rikostutkinnan aikana, eikä vapauttamispyyntöjen lukumäärää ole rajoitettu. Hänen tarvitsee vain tehdä hakemus piirituomioistuimen tutkintajaostolle.

Jos syytetty on tutkintavankeudessa, hän voi myös pyytää väliaikaista vapauttamista esittämällä kirjallisen pyynnön vankilan henkilökunnalle.

Miten menettely etenee ja kuinka nopeasti?

Vapauttamispyynnöstä tehdään päätös kiireellisesti, viimeistään kolmen päivän kuluessa pyynnön esittämisestä. Tällöin on kuultava syytettyä ja tarvittaessa hänen asianajajaansa. Piirituomioistuimen tutkintajaosto tekee päätöksensä tutkintatuomarin kirjallisen ja perustellun lausunnon perusteella.

Voinko päästä väliaikaiseen vapauteen maksamalla tietyn rahasumman (takuun)?

Takuusta säädetään rikoslaisissa. Tuomioistuimien voi vapauttaa syytetyn väliaikaisesti takuusummaa vastaan. Se voi vapaasti päättää summan suuruuden. Tämä rahasumma takaa, että syytetty saapuu tutkintatuomarin ja tuomioistuimen eteen, suorittaa rangaistuksen ja maksaa sakot ja oikeudenkäyntikulut.

Joudunko valvontaan, jos pääsen väliaikaiseen vapauteen?

Vapauttamispäätöksen lisäksi syytetty saatetaan asettaa oikeudelliseen valvontaan. Viranomaiset voivat asettaa hänelle velvoitteita, kuten tiettyjen henkilöiden tapaamiskiellon tai matkustuskiellon.

Voiko tuomioistuimen päätökseen hakea muutosta?

Jos syytetty vapautetaan, syyttäjä voi valittaa vapautuspäätöksestä sen antopäivää seuraavan päivän kuluessa. Tällöin vankeus jatkuu siihen saakka, kunnes muutoksenhakutuomioistuin on tehnyt päätöksensä.

Vapauttamisen epävästä tuomioistuimen päätöksestä voi aina valittaa muutoksenhakutuomioistuimeen.

Syyttäjän/tutkintatuomarin suorittama tutkinta ja vastaajan oikeudet (5)

Mihin toimiin tutkintatuomari voi ryhtyä?

Tutkintatuomari voi rikostutkinnan aikana käyttää monia eri keinoja rikokseen liittyvien seikkojen todentamiseksi.

Tuomari voi järjestää kotietsinnän tai ryhmätunnistuksen, kuulla todistajia, pyytää asiantuntijalausunnon, määrätä puhelinkuuntelun tai paikannuksen tai peitetoiminnan aloittamisen.

Voiko tutkintamenettelyssä toteutettuun toimeen hakea muutosta?

Tutkintamenettelyssä toteutetusta toimesta voi tehdä kumoamisvaatimuksen piirituomioistuimen tutkintajaostolle.

Vaatus on esitetävä tutkinnan aikana, viiden päivän kuluessa siitä, kun toimi on saatu tiedoksi. Mikäli kumoamisvaatimusta ei esitetä tutkinnan aikana, sitä ei voida enää esittää istuntokäsittelyssä.

Mitä muita muutoksenhakukeinoja on olemassa?

Kumoamisvaatimuksen lisäksi syytetyllä on oikeus vaatia lailla myönnetyn mahdollisuuden tai oikeuden kunnioittamista tai käyttämistä tutkinnan aikana. Jos vaatimusta ei huomioida tai siitä kieltäydytään, syytetty voi esittää vaatimuksensa myöhemmin toisessa oikeusasteessa vedoten siihen, että oikeudenkäynti ei ole oikeudenmukainen.

Mitä toimia voin vaatia tutkintatuomarilta?

Tutkintatuomaria voi vaatia asianajajan välityksellä ryhtymään toimiin, joiden tarkoituksena on osoittaa syytetyn syyttömyys. Syytetty voi siis vaatia kotietsintää, uutta kuulemistilaisuutta, puolustuksen todistajien kuulemistä, ryhmätunnistuksen järjestämistä tai asiantuntijalausannon laatimista.

Syytetty voi myös toimittaa tuomarille asiakirjoja syyttömyytensä todistamiseksi tai vaatia tuomaria purkamaan tämän määräämän asiakirjojen, esineiden tai pankkitilien takavarikoinnin.

Tutkinnan päättämismenettely ja asian vieminen tuomioistuimen käsiteltäväksi (6)

Mitä tapahtuu tutkinnan päätyttyä?

Tutkintatuomari antaa määräyksen tutkinnan päättämisestä. Tällöin hän katsoo, että hän on täyttänyt velvollisuutensa totuuden selvittämiseksi ja että syytetyinä olevat rikoksentehtäjät on nimetty tuomitsemista varten.

Mitä oikeuksia syytetyllä on sen jälkeen, kun määräys tutkinnan päättämisestä on annettu?

Syytetty ja hänen asianajajansa saavat käyttöönsä syytettyä koskevan tutkinta-aineiston sekä tutkintatuomarin mahdollisesti antaman lausunnon viimeistään kahdeksan päivää ennen kuin piirituomioistuimen tutkintajaoston on määrä tutkia aineisto. Syytetyllä on oikeus saada tietoonsa kaikki tutkintaan perustuvat tiedot.

Hänellä on oikeus toimittaa vastauksensa – käytännössä asianajajansa välityksellä – ennen kuin tutkintajaosto antaa päätöksensä. Se antaa määräyksen joko syyttämättä jättämisestä (syytteistä luovutaan näytön puuttuessa) tai asian siirtämisestä tuomioistuimen käsiteltäväksi (syytettyjen tuomitsemiseksi).

Edellä mainittuihin tutkintatuomarin ja tutkintajaoston päätöksiin voi hakea muutosta tekemällä valituksen tutkintatuomarin määräyksestä tai piirituomioistuimen tutkintajaoston päätöksestä. Valituksen käsittelee muutoksenhaku- tai tuomioistuimen tutkintajaosto.

Voinko ilmoittaa jo ennen oikeudenkäyntiä olevani syyllinen kaikkiin syytekohtiin tai rikosnimikkeisiin tai joihinkin niistä?

Luxemburgissa ei ole tällä hetkellä käytössä syyllisyyden tunnustamismenettelyä.

Voidaanko syytekohtia muuttaa ennen oikeudenkäyntiä?

Syytekohtia voidaan muuttaa ennen oikeudenkäyntiä, mikäli esi- tai rikostutkinnan aikana käy ilmi uusia tosiseikkoja.

Linkkejä

[Rikoslaki](#)

[Rikosprosessilaki](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 05/04/2016

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

Mikä tuomioistuin on toimivaltainen?

Lainvastaiset teot jaetaan kolmeen ryhmään, jotka käsitellään eri tuomioistuimissa:

- Rikkomus (contravention) käsitellään poliisituomioistuimessa (yksi tuomari).
- Vähäinen rikos (délit) käsitellään vähäisiä rikoksia käsittelevässä piirituomioistuimen jaostossa (kolme tuomaria; liikenneasioissa yksi tuomari).
- Rikos (crime) käsitellään piirituomioistuimen rikosoikeudellisessa jaostossa (kolme tuomaria).

Tuomioistuin voi määrätä teon käsiteltäväksi suljetuin ovin esimerkiksi silloin, kun uhri on lapsi.

Voivatko syytteet muuttua oikeudenkäynnin aikana?

Periaatteena on, että oikeudellinen luonnehdinta on väliaikainen, eikä tuomioistuimen, jossa asia on vireillä, ole pakko hyväksyä sitä.

Syytekohtien muuttaminen edellyttää, että rikosoikeudenkäynnin perusteena oleva tosiseikka on sama.

Mitä tapahtuu, jos myönnän oikeudenkäynnin aikana syyllisyyteni kaikkiin syytekohtiin/rikosnimikkeisiin tai joihinkin niistä?

Syyllisyyttä ei voi myöntää, mutta rikoksen voi tunnustaa. Tuomioistuin voi jättää hyväksymättä tunnustuksen, jota se pitää epäilyttävänä. Tunnustusta voidaan kuitenkin pitää lieventävänä asianhaarana.

Mitkä ovat oikeuteni oikeudenkäynnin aikana?

Onko minun oltava läsnä oikeudenkäynnissä? Voidaanko se pitää ilman minua?

Vastaajan on saavuttava tuomioistuimeen ainakin ilmoittamaan esteestä, esimerkiksi esittämään lääkärintodistus. Oikeudenkäyntiä voidaan tällöin lykätä. Asian voi antaa asianajajan hoidettavaksi, jollei tuomioistuin vaadi vastaajan läsnäoloa. Rikosoikeudenkäynnissä vastaajan on oltava aina läsnä.

Jos asun toisessa jäsenvaltiossa, voinko osallistua videon välityksellä? Onko minun suostuttava tähän?

Videoneuvottelun käytöstä silloin, kun vastaaja asuu toisessa valtiossa, ei ole säädetty.

Onko minun oltava läsnä koko oikeudenkäynnin ajan?

Kyllä, sillä tuomioistuin voi haluta kuulla vastaajaa milloin hyvänsä oikeudenkäynnin aikana.

Tulkataanko minulle, jollen ymmärrä tuomioistuimessa käytettyä kieltä?

Oikeus käyttää maksutta tulkkia, jos ei ymmärrä tai puhu tuomioistuimessa käytettyä kieltä, on perusoikeus, joka taataan Euroopan ihmisoikeussopimuksessa. Asiaa koskevia asiakirjoja ei sen sijaan käännetä.

Tarvitseanko asianajajan? Myönnetäänkö minulle asianajaja? Voinko vaihtaa asianajajaa?

Vastaajalla on oikeus puolustautua henkilökohtaisesti tai itse valitsemansa oikeudenkäyntiavustajan välityksellä. Jos hän ei pysty itse maksamaan saamastaan oikeusavusta, hänen on saatava se korvauksetta. Asianajajaa voi vaihtaa milloin tahansa.

Voinko puhua oikeudenkäynnissä? Onko minun puhuttava oikeudenkäynnissä (esimerkiksi oikeus olla vastaamatta ja oikeus olla esittämättä lausumia, joita voidaan käyttää minua itseäni vastaan)?

Vastaajalla on oikeus antaa lausumia kaikista syytekohtista. Hänellä on myös oikeus olla vastaamatta häntä vastaan esitettyihin syytöksiin.

Mitä seuraa, jos jätän oikeudenkäynnissä kertomatta totuuden?

Totuuden kertomatta jättäminen oikeudenkäynnissä voi johtaa rangaistuksen kovenemiseen.

Voinko kiistää minua vastaan esitetyt todisteet? Miten? Miksi?

Vastaajalla on oikeus kiistää häntä vastaan esitetyt todisteet kaikin keinoin, esimerkiksi todistajien tai asiantuntijoiden lausunnoilla tai esittämällä asiakirjoja tai perusteluja.

Minkälaisia todisteita voin esittää syyttömyyteni tueksi?

Tuomioistuimen on otettava huomioon kaikki todistusaineisto.

Missä olosuhteissa voin esittää tällaisia todisteita?

Todisteet voidaan esittää kahdella ehdolla: ne on sisällytetty sääntöjenmukaisesti asiakirja-aineistoon, ja asianosaiset ovat voineet keskustella niistä vapaasti julkisen menettelyn aikana.

Voinko käyttää yksityisetsivää hankkiakseni todisteita syyttömyteni tueksi? Hyväksytäänkö tällaiset todisteet?

Yksityisetsivän käyttäminen todisteiden hankkimiseksi ei ole kiellettyä, mutta etsivän on toimittava täysin lainmukaisesti.

Voinko minä tai asianajajani esittää kysymyksiä muille todistajille? Voinko minä tai asianajajani kiistää sen, mitä he sanovat?

Todistajien kuulustelu-oikeus perustuu puolustautumisoikeuksiin, joista määrätään Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 3 kohdassa. Syytetyllä on oikeus saada hänen puolestaan esiintyvät todistajat kutsutuiksi ja kuulustelluiksi samoissa olosuhteissa kuin häntä vastaan todistamaan kutsutut todistajat.

Otetaanko rikosrekisteritietoni huomioon oikeudenkäynnissä?

Kaikki vastaajan rikosrekisteriin merkityt aiemmat tuomiot toimitetaan tuomioistuimelle oikeudenkäynnin aikana.

Otetaanko toisessa jäsenvaltiossa annetut aiemmat tuomiot huomioon?

Ne otetaan huomioon ehdollisen rangaistuksen myöntämisedellytysten, mutta ei rikoksen uusimisen osalta.

Mitkä ovat oikeudenkäynnin mahdolliset lopputulokset?

Vastaaja voidaan vapauttaa syytteistä kokonaan tai osittain. Hänet voidaan myös todeta syylliseksi. Rangaistus riippuu rikkomuksesta, johon vastaaja on todettu syylliseksi.

Rikosoikeudelliset rangaistukset:

- elinkautinen vankeus tai 5–30 vuotta vankeutta
- vähintään 251 euron sakko
- menetetyksi tuomitseminen (confiscation spéciale)
- julkisen arvo- tai virkanimen, arvoaseman, viran ja toimen menettäminen
- tiettyjen kansalais- ja poliittisten oikeuksien epääminen
- yrityksen tai tuotantolaitoksen sulkeminen
- tuomion tai sen osan julkaiseminen tai julkipano tuomitun kustannuksella
- tietyn ammattitoiminnan harjoittamisen kieltäminen.

Lievät rikosoikeudelliset rangaistukset:

- vankeus (8 päivästä 5 vuoteen)
- vähintään 251 euron sakko
- menetetyksi tuomitseminen (confiscation spéciale)
- tiettyjen kansalais- ja poliittisten oikeuksien epääminen
- yrityksen tai tuotantolaitoksen sulkeminen
- tuomion julkaiseminen tai julkipano
- tietyn ammattitoiminnan harjoittamisen kieltäminen
- tiettyjen ajoneuvojen kuljettamiskielto
- jos vankeusrangaistuksen kesto on korkeintaan 6 kuukautta, tuomioistuin voi määrätä sen sijaan 40–240 tuntia yhdyskuntapalvelua.

Poliisin määräämät rangaistukset:

- 25–250 euron sakko, ellei laissa toisin säädetä
- menetetyksi tuomitseminen (confiscation spéciale)
- tiettyjen ajoneuvojen kuljettamiskielto.

Miten vapausrangaistus pannaan täytäntöön?

Luxemburgissa vapausrangaistuksen täytäntöönpanotavasta ei päättä tuomioistuin vaan valtiosyyttäjä.

Mahdollisuuksia on useita:

Jaksoittainen täytäntöönpano

Vanki, jota ei pidetä vaarallisena, voi suorittaa rangaistuksen sovittuina jaksoina.

Yövankeus

Vanki voi harjoittaa ammattiaan tai opiskella vankilan ulkopuolella.

Ehdonalainen vapauttaminen

Vanki voidaan vapauttaa hänen kärsittyään puolet rangaistuksesta.

Vankiloma

Vankiloma tarkoittaa, että vangilla on lupa poistua rangaistuslaitoksesta joko osaksi päivää tai vuorokaudeksi kerrallaan. Nämä ajanjaksot sisältyvät rangaistusaikaan.

Rangaistustuomion täytäntöönpanon keskeyttäminen

Tuomion täytäntöönpano voidaan keskeyttää ehdonalaista tai lopullista vapauttamista varten, jos tuomitun katsotaan aiempien lomien aikana käyttäytyneen moitteettomasti.

Elektroninen ranneke

Elektronisen rannekkeen käytöstä ei ole vielä säädetty.

Mikä on rikoksen uhrin rooli oikeudenkäynnissä?

Uhria voidaan kuulla todistajana. Hän voi myös esiintyä asianomistajana eli vaatia vahingonkorvauksia. Uhri voi ottaa kantaa rikokseen, josta vastaajaa syytetään, ja sen seurauksiin. Hän voi hakea muutosta tuomioihin, mutta vain vahingonkorvausvaatimustensa osalta.

Linkkejä

[Tuomioistuinjärjestelmä](#)

[Rikoslaki](#)

[Rikosprosessilaki](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 05/04/2016

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päätyttyä

Voinko hakea muutosta tuomioon?

Tuomioistuimen ratkaisuun voi hakea muutosta 40 päivän kuluessa tuomion antamisesta ilmoittamalla siitä tuomioistuimelle. Muutoksenhaku voi rajoittua rangaistuksen ankaruuteen tai vahingonkorvausvaatimukseen.

Toimivalta

- Rikkomus (contravention): käsitellään poliisituomioistuimessa; muutosta haetaan rikostuomioistuimelta.
- Vähäinen rikos (délit): käsitellään rikostuomioistuimessa; muutosta haetaan muutoksenhakutuomioistuimelta.

- Rikos (crime): käsitellään piirituomioistuimen rikosoikeudellisessa jaostossa; muutosta haetaan muutoksenhakutuomioistuimen rikosoikeudelliselta jaostolta.

Miten muutoksenhaku tapahtuu?

Muutoksenhakutuomioistuimen viralliselle syyttäjälle ilmoitetaan vuorokauden kuluessa muutoksenhausta. Muutoksenhakukäsittelylle määrätään päivä, joka ilmoitetaan hakijalle.

Kuinka pian muutoksenhaku käsitellään?

Muutoksenhaku käsitellään muutaman kuukauden kuluessa.

Voinko esittää uusia todisteita muutoksenhakukäsittelyssä? Mitä sääntöjä tällöin sovelletaan?

Muutoksenhaun yhteydessä saa esittää uusia todisteita. Niihin sovelletaan todistelusääntöjä. Tuomioistuin hyväksyy kaikki esitetyt lainmukaiset todisteet. Se ei sen sijaan hyväksy sellaisia menettelyä koskevia perusteluja, esimerkiksi toimen kumoamista, jotka olisi pitänyt esittää ensimmäisessä oikeusasteessa.

Mitä muutoksenhakukäsittelyssä tapahtuu?

Tosiseikat tutkitaan uudelleen, mutta periaatteessa todistajia ei kuulla uudelleen, ellei tuomioistuin katso sitä tarpeelliseksi. Myös uusia todistajia voidaan kuulla tarvittaessa.

Muutoksenhakutuomioistuin ei yleensä voi määrätä ankarampaa rangaistusta kuin ensimmäinen oikeusaste, jos vain syytetty vastustaa tuomiota. Tällöin tuomioistuin voi ainoastaan säilyttää tuomion samana tai lieventää sitä. Rangaistuksen koventaminen on mahdollista vain, jos myös syyttäjä on hakenut muutosta tuomioon. Tämä on tavallista, jos syytetty on hakenut muutosta tuomion rikosoikeudelliseen osaan.

Mitä tapahtuu, jos muutoksenhaku hyväksytään / muutoksenhakua ei hyväksytä?

Tuomioon voi hakea muutosta kassaatiotuomioistuimelta, jossa ei enää käsitellä tosiseikkoja, vaan ainoastaan tarkastetaan oikeudelliset seikat.

Jos ensimmäinen ratkaisu oli väärä, saanko korvauksia? Mitä korvataan ja miten?

Korvausta voi saada vain, jos on ollut perusteettomasti pidätettynä vankilassa. Tämä oikeus koskee kaikkia, jotka ovat olleet tutkintavankeudessa kauemmin kuin kolme päivää, edellyttäen, että vankeus tai sen jatkuminen ei ole pidätetyn itsensä aiheuttama.

Jos muutoksenhaku hyväksytään, säilyykö tuomio rikosrekisterissäni?

Jos muutoksenhaku hyväksytään ja se johtaa vapauttavaan tuomioon, tuomiota ei merkitä rikosrekisteriin.

Voinko hakea uudelleen muutosta, jos muutoksenhaku hylätään? Mistä muutosta haetaan ja millä ehdoilla?

Henkilöt, jotka on todettu lopullisella päätöksellä syyllisiksi rikokseen, voivat hakea tuomion purkamista, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- Rikoksesta annetun tuomion jälkeen uudella tuomiolla todetaan samaan tekoon syylliseksi toinen henkilö, eikä tuomioita voida sovittaa yhteen. Tällöin tuomioiden ristiriitaisuus on todiste jommankumman syyttömyydestä.
- Kuullut todistajat tuomitaan myöhemmin perättömän lausuman antamisesta.
- Tuomion antamisen jälkeen ilmaantuu tosiseikka tai aiemmin tuntemattomia todisteita, jotka ovat omiaan osoittamaan tuomitun täyden tai osittaisen syyttömyyden.
- Henkirikoksesta annetun tuomion jälkeen esitetään todisteita, jotka ovat omiaan herättämään riittävän epäilyn siitä, että oletettua henkirikosta ei ole tapahtunut.
- Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiosta ilmenee, että rikostuomio on annettu vastoin Euroopan ihmisoikeussopimusta.

Hakemus tuomion purkamiseksi eli ottamiseksi uudelleen käsiteltäväksi käsitellään korkeimmassa oikeudessa, joka toimii kassaatiotuomioistuimena.

Milloin tuomio on lopullinen?

Tuomio on lopullinen, kun kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty, esimerkiksi muutoksenhakuajan kuluttua umpeen.

Olen toisen jäsenvaltion kansalainen. Voidaanko minut palauttaa kotimaahan oikeudenkäynnin jälkeen?

Toisen jäsenvaltion kansalainen voidaan palauttaa kotimaahan oikeudenkäynnin jälkeen, jos hän on osallistunut yleisen järjestyksen vastaisiin vakaviin levottomuuksiin. EU:n ulkopuolisen maan kansalainen voi hakea vapautusta kärsittyään puolet vankeusrangaistuksesta, jos hän sitoutuu kirjallisesti olemaan enää palaamatta maahan.

Kotimaahan palauttamista koskevaan maahanmuuttoministeriön päätökseen voi hakea muutosta hallintotuomioistuimelta.

Mitä tapahtuu syytettä/tuomiota koskeville tiedoille?

Tuomiota koskevat tiedot merkitään rikosrekisteriin eli järjestelmään, johon merkitään kaikki Luxemburgin rikostuomioistuinten tuomiot.

Miten ja missä nämä tiedot säilytetään?

Tiedostomuotoista rikosrekisteriä säilytetään valtiosyyttäjän virastossa valtiosyyttäjän (Procureur Général d'Etat) alaisuudessa. Rekisteriin merkitään joko tuomitun etu- ja sukunimi, hänen isänsä ja äitinsä ja tarvittaessa puolisonsa nimi, tuomitun syntymäaika ja paikka, asuinpaikka ja ammatti tai tuomitun tunnistenumero.

Kuinka kauan tiedot säilytetään?

Luxemburgilaisen tuomioistuimen antamat tuomiot poistetaan rikosrekisteristä, jos tuomitun oikeudet palautetaan joko lain nojalla tai tuomioistuimen päätöksellä.

Voidaanko tiedot säilyttää ilman suostumustani?

Tietojen säilyttäminen rikosrekisterissä on pakollista, ja ne voidaan säilyttää ilman tuomitun suostumusta.

Voinko vastustaa tietojen säilyttämistä? Miten, ja kuinka toimin?

Rikosrekisteriin merkitsemisestä voidaan valittaa. Muutosta voidaan hakea piirituomioistuimen tutkintajaostolta.

Linkkejä

[Rikosrekisteri](#)

[Rikoslaki](#)

[Rikosprosessilaki](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 05/04/2016

5 - Vähäiset rikkomukset



Tämän sivun alkukielistä versiota [fr](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Liikenerikkomuksia säännellään tieliikennelailla, joka kattaa muun muassa alkoholinkäyttö- ja ylinopeusrikkomukset sekä rikkomukset, jotka liittyvät toimintaan onnettomuustilanteessa.

Mitä rikkomuksia liittyy alkoholinkäyttöön?

Ratkaisevaa on veren alkoholipitoisuus. Moottoriajoneuvon kuljettaminen on rangaistavaa, jos veren alkoholipitoisuus on vähintään 0,5 g/litra. Jos pitoisuus on 0,5–1,2 g/litra, kyseessä on vakava rikkomus (contravention grave), jonka käsittelee poliisituomioistuin. Jos pitoisuus ylittää 1,2 g/litra, teko määritellään vähäiseksi rikokseksi (délit), joka käsitellään rikostuomioistuimessa.

Laissa säädetään myös juopumuksen selvistä merkeistä. Jos kuljettajan veren alkoholipitoisuus on alle 0,5 g/litra, mutta hän osoittaa selviä juopumuksen merkkejä, häntä kohdellaan kuin pitoisuus olisi vähintään 0,5 g/litra. Samoin jos veren alkoholipitoisuus on 0,5–1,2 g/litra, mutta kuljettaja osoittaa selviä juopumuksen merkkejä, häntä kohdellaan kuin veren alkoholipitoisuus olisi vähintään 1,2 g/litra.

Mitkä ovat mahdolliset seuraamukset?

Liikennejuopumuksesta voi seurata vankeutta, sakko, ajokielto (väliaikainen tai lopullinen ajokielto tai ajokortin välitön menettäminen) tai ajoneuvon takavarikointi. Seuraamukset vaihtelevat rikkomuksen vakavuuden mukaan.

Mitä rikkomuksia liittyy ylinopeuteen?

Ylinopeusrikkomukset jakautuvat kolmeen luokkaan:

Rike

Rikkeitä ovat kaikki ylimmän sallitun nopeuden ylitykset, jotka eivät kuulu mihinkään muuhun luokkaan. Rikkeestä voidaan määrätä maksettavaksi rikesakko (avertissement taxé), eikä siitä koidu muita seuraamuksia.

Vakava rikkomus

Seuraamuksena on sakko (25–500 euroa).

Ylinopeusrikos (vain jos kyseessä on ensimmäisen vakavan rikkomuksen jälkeinen rikoksen uusiminen)

Ylinopeusrikoksesta seuraa sakko (500–10 000 euroa) ja vankeusrangaistus (8 päivästä 3 vuoteen) tai jompikumpi näistä rangaistuksista.

Lisätietoja ylinopeusasteikosta ja ylinopeusrikkomusten vakavuusluokista on saatavilla Luxemburgin [liikenneministeriön](#) sivuilla.

Mitä rikkomuksia liittyy toimintaan onnettomuustilanteessa?

Liikennepako

Liikennepakoon syyllistyy se, joka onnettomuuden sattuessa poistuu paikalta ennen kuin onnettomuuspaikka on tutkittu (riippumatta vahinkojen luonteesta tai laajuudesta).

Liikennepaosta voidaan tuomita vankeusrangaistukseen, sakkoon ja ajokieltoon.

Auttamisvelvollisuuden laiminlyönti

Vaarassa olevan henkilön auttamisen laiminlyönti on rangaistava teko, jos jättää tietoisesti auttamatta vakavassa vaarassa olevaa henkilöä tai hankkimatta hänelle apua, ellei laiminlyönnin syynä ole vakavan vaaran aiheuttaminen itselle tai muille. Tämä koskee sekä tilannetta, jonka on itse havainnut, että tilannetta, josta muut kertovat apua pyytäessään.

Vaarassa olevan henkilön auttamatta jättämisestä voidaan määrätä 8 päivästä 5 vuoteen vankeutta ja 251–10 000 euron sakko tai jompikumpi näistä rangaistuksista.

Ruumiinvamman aiheuttaminen ja kuolemantuottamus

Asia käsitellään tuomioistuimessa kuten vastaava, liikenteeseen liittymätön asia.

Linkkejä

[Liikennevirasto, ylinopeudet](#)

[Uutta tieliikenteessä](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 05/04/2016